

Laat je niet vangen door 'Sign For My Future'

Na de historische klimaatmars van 2 december en vooral na de eerste schoolstaking voor het klimaat op 10 januari ontstond een nooit geziene beweging in ons land. België staat vooraan in de internationale mobilisaties voor het klimaat en ons milieu. Onder de betogers en hun sympathisanten is er grote eensgezindheid: de samenleving moet veranderen om de planeet en wie erop leeft te respecteren, zeker de meest kwetsbaren. "Geen klimaatrechtvaardigheid zonder sociale rechtvaardigheid," weerklinkt het. De klimaatgolf kan tot een tsunami uitgroeien waarmee een einde wordt gemaakt aan de praktijken die de blauwe planeet opofferen voor groene bankbiljetten. Artikel door NICOLAS CROES.

Zo breed mogelijke eenheid... maar tegen welke prijs?

Op 5 februari werd met de nodige toeters en bellen een grote klimaatcampagne voorgesteld. Op amper een week tijd haalde de petitie 'Sign for my future' 100.000 handtekeningen. De coalitie die de campagne lanceerde stelde terecht dat "dit een sterk signaal is dat aantoonde dat het thema leeft onder de bevolking." Na tientallen jongerenbetogingen en de grote klimaatmarsen van 2 december en 27 januari was dat al duidelijk.

De coalitie stelt trots dat het de grootste campagne is die rond klimaat "druk zet op de politici." Het gaat om een samenwerking van actiegroepen (Youth for Climate, Brussels'air, ...), NGO's (11.11.11, Wereldnatuurfonds, Bond Beter Leefmilieu, ...), universiteiten (UGent, UMONS, ...), media (Roularta, RTL, ...) maar ook werkgeversfederatie Agoria, de Kamer van Koophandel van Brussel en tenslotte een reeks bedrijven als BNP Paribas, KBC, ING, bpost, Colruyt, Ikea, Proximus en Solvay.

Laten we meteen met de deur in huis vallen: deze campagne heeft als doel om verwarring te zaaien door de verantwoorde-

lijkheid van de grote vervuilers te maskeren. Het is spijtig dat verschillende NGO's en actiegroepen zich hierdoor laten vangen, of erger nog: ervan overtuigd zijn dat dringende klimaatmaatregelen enkel mogelijk zijn door compromissen te sluiten met de banken die investeren in fossiele brandstoffen.

Redelijk recent, begin 2017, kwam 11.11.11 met een rapport over investeringen in een twintigtal controversiële mijnbedrijven, onder meer steenkoolmijnen. Er werd op gewezen dat BNP Paribas, ING en KBC in 2017 respectievelijk 448 miljoen, 399,5 miljoen en 111 miljoen euro investeerden in de mijnbedrijven Glencore, Vale en BHP Billiton (1).

De mijnreuzen Vale en BHP Billiton waren direct betrokken bij het "Braziliaanse Fukushima": de grootste ecologische ramp ooit in Brazilië in 2015. Giftig mijnafval besmette toen de Rio Doce over een afstand van 600 kilometer na een dambreuk. Er vielen 20 doden en heel wat mensen bleven achter zonder bestaansmiddelen. Het onderzoek van de federale politie wees op de verantwoordelijkheid van het bedrijf Samarco (een bedrijf in handen van Vale en BHP Billiton). Dat bedrijf wist van het risico op een dambreuk en had onvoldoende maatregelen genomen om een ramp te voorkomen.

Sign for
my future

Hoe kan 11.11.11 – de organisatie die mee zorgde voor de onthulling van deze feiten – nu instemmen om samen te werken met deze banken? Moeten we voor antwoorden op de klimaatcrisis hoop vestigen op iemand als Nathalie Guillaume, Corporate Affairs Director bij de voedingsmultinational Danone die druk zet op verschillende Europese lidstaten om zich te verzetten tegen strengere normen voor plastic verpakkingen? En wat doet Solvay, een lid van de lobbygroep PlasticsEurope, in de coalitie achter ‘Sign for my future’? Andere deelnemers zijn JCDecaux, van de energieslorpende digitale reclameborden, of nog EDF Luminus, niet bepaald een bedrijf dat om groene energie bekend staat.

Het is niet verwonderlijk dat ‘Sign for my future’ de Europese emissiehandel ondersteunt: dat is een instrument dat de meest vervuilende bedrijven toelaat om broeikasgassen uit te stoten zonder dat het hen al te veel geld kost.

Staken voor het klimaat

Moest onder meer 11.11.11 en de Bond Beter Leefmilieu zich tegen deze greenwashing uitgesproken hebben, dan was Youth 4 Climate wellicht niet in de val getrapt. Students 4 Climate ondertekende de campagne niet. Gelukkig heeft het Youth 4 Climate ook niet tegengehouden om een oproep te doen aan de vakbonden om de klimaatstaking van 15 maart te ondersteunen.

Die oproep aan de natuurlijke bondgenoten van de klimaatactivisten leidt tot heel wat discussie in syndicale kringen. ACV-topman Marc Leemans verklaarde: “We steunen de mobilisatie en roepen op tot deelname. Maar we dienen geen stakingsaanzegging in.” Bij het ABVV is er steun voor de beweging, maar de beslissing over staken wordt aan de centrales overgelaten. De Algemene Centrale (met meer dan 430.000 leden) diende een stakingsaanzegging in. Hopelijk wordt de druk opgevoerd zodat zoveel mogelijk werkenden de klimaatacties op 15 maart kunnen ondersteunen.

Op 20 februari was er een oproep van 350 wetenschappers uit België, Frankrijk en Zwitserland die oproepen om de wereldwijde klimaatstaking te ondersteunen. Ze halen uit naar de “economische machthebbers die enkel meer willen verkopen, ongeacht wat er wordt verkocht en wat de gevolgen ervan zijn; degenen die gemanipuleerde risicobeoordelingsprocedure gevaarlijke stoffen handhaven; degenen die winstgevende investeringen in fossiele producten voorstellen.” Ze klagen de leiders aan die “multilaterale handelsovereenkomsten ondertekenen met feodale rechtspraak voor industriële reuzen, terwijl ze de woede van de menigte richten op misleidende of bijkomstige doelstellingen.” (2) De wetenschappers hebben begrip voor radicaliteit onder activisten die “in feite maar weinig radicaal is in vergelijking met degenen die ons ontkoppeld van de natuur willen laten overleven, of beloven ons naar Mars te brengen, dat wil zeggen, naar een dode planeet, nadat we onze eigen planeet onleefbaar gemaakt hebben!”

Hoe tot een grote ommekeer komen?

Volgens ‘De grote peiling’ van Le Soir, RTL-TVi, VTM en Het Laatste Nieuws (uitgevoerd door Ipsos) waren meer dan acht op de tien ondervraagden “erg ongerust” of “eerder ongerust” over het klimaat. De mensheid staat voor een cruciaal keerpunt. Dat

wordt steeds minder betwist. Het establishment beweert dat het kapitalisme het enige maatschappijstelsel is dat werkt. De feodale heersers en de slavenhouders beweerden dat in hun tijd ook. Elk van die systemen werkten, anders zouden ze niet bestaan hebben. Een systeem is steeds een uitdrukking van de mate van ontwikkeling van onze productiecapaciteiten.

Zodra een maatschappelijk systeem een rem wordt op de ontwikkeling en toepassing van wetenschappelijke en technische kennis, zorgt het eerder voor chaos dan voor vooruitgang. De motor van de geschiedenis wordt dan geactiveerd: de klassenstrijd.

De arbeidersklasse – al wie rijkdom creëert door zijn arbeidskracht te verkopen voor een loon en die meerwaarde oplevert – omvat vandaag de meerderheid van de wereldbevolking. Volgens de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) gaat het om maar liefst 3,4 miljard mensen. Zonder de arbeidskracht van de werkenden kunnen de kapitalisten geen winsten maken. Hun systeem werkt niet zonder onze arbeid. Alle rijkdom komt voort uit onze arbeid en uit de natuur. Het kapitalisme ondergraaft beide bronnen van rijkdom.

Deze realiteit komt scherp tot uiting tijdens een staking, als de economie wordt platgelegd. Er is geen sterker middel om tegen het kapitalisme in te gaan en de vraag naar een echte democratie te stellen, met name naar een systeem waarin wie de rijkdom produceert beslist over hoe geproduceerd wordt en hoe deze producten worden gebruikt. Een staking, zelfs een algemene, van één dag volstaat natuurlijk niet om tot echte verandering te komen. Maar de oproep voor 15 maart is een gedurfde stap in de opbouw van een sterke beweging die een einde kan maken aan het kapitalisme om een ecologische transitie mogelijk te maken in het kader van een democratisch geplande economie en collectief bezit van de strategische sleutelsectoren van die economie. Dat is wat wij socialisme noemen.

(1) <https://bankwijzer.be/fr/actualite/C3%A9s/2018/investissements-dans-les-soci%C3%A9t%C3%A9s-mini%C3%A8res-controvers%C3%A9es/>

(2) <https://www.demorgen.be/opinie/wij-wetenschappers-staan-achter-de-zaak-van-greta-thunberg-daarom-houden-we-op-15-maart-een-schoolstaking-b6e3ddff/>